

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för pedagogik

4PP222 Särskilt stöd i språk-, skriv- och läsutveckling II, 10 högskolepoäng

Special Support in Language, Writing and Reading Development, 10 credits

Huvudområde

Pedagogik

Ämnesgrupp

Pedagogik

Nivå

Avancerad nivå

Fördjupning

A1N

Fastställande

Fastställd 2013-03-24.

Reviderad 2024-10-07. Ändring av institutionstillhörighet till Institutionen för pedagogik

Kursplanen gäller från och med vårtermin 2025.

Förkunskaper

Minst betyget Godkänd på kursen 4PP112 – Särskilt stöd i språk-, skriv- och läsutveckling I, 5 hp

Mål

Kursen syftar till att den studerande skall utveckla fördjupad kunskap om läsprocessen, skriv- och läsutveckling, skriv- och lässvårigheter, dyslexi samt om pedagogisk skriv- och läsutredning och diagnostik. Under kursen ska den studerande visa ett förhållningssätt i överensstämmelse med gällande etiska regler och styrdokument. Kursen syftar dessutom till att utveckla ett vetenskapligt och professionellt

förhållningssätt till den pedagogiska praktiken.

Efter avslutad kurs skall den studerande kunna:

- omsätta fördjupade teoretiska kunskaper om stavning och läsprocessen samt om skriv- och läsutveckling i ett specialpedagogiskt perspektiv till handling
- redovisa fördjupade kunskaper om skriv- och läsinlärning ur ett kognitivt perspektiv
- självständigt identifiera skriv- och lässvårigheter och dyslexi
- tillämpa testteoretisk och testmetodisk kunskap och kritiskt granska test, testande och diagnostisk verksamhet
- analysera, förebygga och åtgärda skriv- och lässvårigheter på organisations-, grupp- och individnivå samt att tillämpa dessa kunskaper i arbete att upprätta åtgärdsprogram
- redogöra för skriv- och läsundervisning i Sverige ur ett historiskt och samhälleligt perspektiv med fokus på särskilt stöd

Innehåll

Kursen innehåller följande moment:

- stavning, läsprocessen, skriv- och läsinlärning/utveckling i nationell och internationell kontext ur specialpedagogiskt, kognitivt och samhälleligt perspektiv
- läsförståelse ur olika perspektiv
- analys, tolkning och bedömning av stavnings- och läsutveckling
- orsaker till och konsekvenser av skriv- och lässvårigheter och dyslexi ur ett tvärvetenskapligt perspektiv
- grunder i testteori och testmetodik och olika perspektiv på utredningar och test
- analys, åtgärder och uppföljning på organisations-, grupp- och individnivå samt upprättande av åtgärdsprogram utifrån ett helhetsperspektiv på eleven och på den pedagogiska verksamheten
- fallstudier kopplade till åtgärder med beaktande dels av fonologi, ordavkodning, läsflyt, läsförståelse, ordförråd och stavning, dels av psykosociala faktorer
- alternativa verktyg gällande språk-, skriv- och läsutveckling
- skriv- och läsundervisning i Sverige ur ett historiskt och samhälleligt perspektiv med fokus på särskilt stöd

Undervisningsformer

Undervisning ges i form av campusförlagda föreläsningar och seminarier bredvid nätbaserade diskussioner och nätdistribuerat undervisningsmaterial.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Närmare specifikation av examinationsformer sker i en studiehandledning. Oavsett examinationsform är det den enskilde studentens prestationer som bedöms och betygsätts. För betyget Godkänd ska kursens mål vara uppnådda.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs en kursvärdering. Resultat och analys av kursvärderingen ska återkopplas till de studenter som genomfört kursen och de studenter som deltar vid nästa kurstillfälle. Kursvärderingen genomförs anonymt. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och för berört programråd.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Af Trampe, Peter & Andersson, Bodil (2005). *Vetenskap, beprövad erfarenhet och humbug*. www.dyslexiforeningen.se. 8 sidor.

Druid Glentow, Birgit (2006). *Förebygg och åtgärda läs- och skrivsvårigheter*. Stockholm: Natur och Kultur. 37 sidor (Kap. 6-7, 9). ISBN 91-27-72297-X.

Dyslexiföreningen (2013). *En utredningsmodell*. www.dyslexiforeningen.se. 8 sidor.

Ehri, Linnéa (2005). *Development of sight word reading: Phases and findings*. Erhålles genom institutionen; ingår i Kompendium, 20 sidor.

Elbro, Carsten (2004). *Läsning och läsundervisning*. Stockholm: Liber. 141 sidor (Kap. 2, 5-8). ISBN: 9147051809.

Elwér, Åsa (2014). *Early predictors of Reading Comprehension Difficulties*. Doktorsavhandling liu. Department of Behavioral Sciences and Learning. Linköping University. SE-581 83 Linköping. 60 sidor. ISBN: 9789175192819.

Ericson, Britta (2010) (senaste upplagan). *Utredning av läs- och skrivsvårigheter*. Lund: Studentlitteratur. 106 sidor (Kap. 5-6, 11). ISBN: 9789144009919.

Fishbein, Siv (red.) (2014). *Ungdomar läser och skriver - - specialpedagogiska perspektiv* Lund: Studentlitteratur. 85 sidor (Kap 6, 7, 8, 11 och 13) ISBN:9789144083377

Fouganthine, Anna (2012). *Dyslexi genom livet*. Diss. Stockholm: Stockholms universitet. 73 sidor. (kap 2).

Hjälme, Anita (1999). *Kan man bli klok på läsdebatten?* Doktorsavhandling, Uppsala: Ekelunds Förlag AB. 85 sidor (Kap. 1-2, 10-11). ISBN: 9164613151.

Høien, Torleiv & Lundberg, Ingvar (2013). *Dyslexi. Från teori till praktik. Andra utgåvan*. Stockholm: Natur och Kultur. 270 sidor. ISBN: 9789127134683.

Jacobson, Christer (red.) (2015). *Testning och testmetodik*. Erhålles genom institutionen, ingår i kompendium. 20 sidor.

Kamhi, Alan (Ed.) & Catts, Hugh (2011). *Language and Reading Disabilities*. Third Edition. Boston. Pearson. 174 sidor (Kap. 1-4, 6-7). ISBN: 9780137072774.

Lundberg, Ingvar & Herrlin, Katarina (2014). *God läsutveckling*. Stockholm: Natur och Kultur. 83 sidor. ISBN: 9789127437517.

Myrberg, Mats (2007). *Dyslexi. En kunskapsöversikt*. Vetenskapsrådets rapportserie, 2:2007, 100 sidor.

Oakhill, Jane, Cain, Kate & Elbro, Carsten (2017). *Läsförståelse – insikt och undervisning*. Stockholm: Liber. 192 sidor. ISBN:9789147122721

Samuelsson, Stefan (red) (2009). *Dyslexi och andra svårigheter med skriftspråket*. Stockholm: Natur och Kultur. 216 sidor. (Kapitel 1,3,6-7, 9-10, 12-13, 17-18). ISBN 9789127419346.

Skolverket (2014). *Allmänna råd. Arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram*. 75 sidor.

Skolverket (2016). *PISA 2015, rapport 450. 15-åringars kunskaper i naturvetenskap, läsförståelse och matematik*. Skolverket. 19 sidor.

Skolverket (2017). *PIRLS 2016 Läsförmågan hos svenska elever i årskurs 4 i ett internationellt perspektiv (2017:463)*. 74 sidor.

Vetenskapsrådet (2015). *Kunskapsöversikt om läs- och skrivundervisning för yngre elever*. ISBN: 9789173072670.

200 sidor vetenskapliga artiklar tillkommer.